

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 486/06
05.07.2006. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Стојана Јокића, председника већа, Михаила Рулића, Звездане Лутовац, Николе Станојевића и Предрага Трифуновића, чланова већа, у парници тужиље АА, чији је пуномоћник АБ, адвокат, против тужених ББ, чији је пуномоћник БВ, адвокат и ВВ, чији је пуномоћник БГ, адвокат, ради ништавости и поништаја завештања, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Окружног суда у Неготину, Гж.бр. 984/05 од 29.11.2005. године, у седници већа одржаној дана 05.07.2006. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Окружног суда у Неготину, Гж.бр. 984/05 од 29.11.2005. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Неготину, П.број 1180/01 од 09.05.2005. године у ставу један изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се утврди да је ништаво писмено завештање пред сведоцима завештаоца сада покојног ПП, проглашено пред Општинским судом у Неготину, на записнику О. 124/00 дана 05.06.2001.године. Ставом два изреке одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се поништи писмено завештање пред сведоцима завештаоца покојног ПП, проглашено пред Општинским судом у Неготину на записнику О. 124/00 од 05.06.2001.године. Ставом три обавезана је тужила да првотуженом ББ на име накнаде парничних трошкова исплати износ од 24.200,00 динара.

Пресудом Окружног суда у Неготину, Гж. бр. 984/05 од 29.11.2005. године одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена је првостепена пресуда Општинског суда у Неготину.

Благовременом и дозвољеном ревизијом, изјављеном преко пуномоћника из реда адвоката, тужила побија правоснажну другостепену пресуду због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права са предлогом да се нижестепене пресуде укину и предмет врати на поновно суђење.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 399. важећег ЗПП, који се примењује на основу члана 491. став 1. истог закона, ("Службени гласник Републике Србије" број 125/04 од 22.11.2004. године, ступио на снагу 23.02.2005. године), Врховни суд Србије је нашао да ревизија тужиље није основана.

У проведеном поступку није учињена битна повреда из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Ревизијом тужиље не указује се на постојање других битних повреда одредаба парничног поступка које би могле бити разлог за укидање нижестепених пресуда.

Неоснован је навод ревизије о погрешној примени материјалног права.

Према утврђеном чињеничном стању покојни ПП преминуо је дана 25.01.2000. године оставивши иза своје смрти законске наследнике, супругу, овде тужилу и синове из претходног брака, овде тужене. Поступак расправљања заоставштине покојног ПП вођен је пред Општинским судом у Неготину под пословним бројем О. 124/00 и током тог поступка на записнику од 05.06.2001. године проглашено је његово писмено завештање пред сведоцима. Обзиром да је тужила оспорила пуноважност завештања оставински суд је исту упутио на парницу ради доказивања непуноважности завештања. Тужила је свој захтев за утврђење ништавости завештања засновала на чињеници да није сачињен у облику и под условима предвиђеним законом јер завешталац није пред сведоцима изјавио да је писмено прочитао, да је то његова последња воља и да је то његово завештање, нити га истовремено пред сведоцима потписао, односно оспорила је аутентичност потписа завештаоца. Пуноважност предметног завештања оспорена је и из разлога пословне неспособности завештаоца као и непостојања датума сачињавања завештања. У жалбеном поступку тужила је истакла да предметно завештање по својој суштини није и не може представљати тестамент, већ се ради о прикривременом уговору о доживотном издржавању, што понавља и у ревизијским наводима, као и да је предметни тестамент очигледно фалсификован јер је садржана истог мењана, односно на истоме је накнадно докуцан део текста.

Иако на оспореном завештању није означен датум сачињавања утврђено је да је исти сачињен у другој половини децембра месеца 1999.године, тако што је завешталац, покојни ПП, пред два сведока изјавио да

је унапред сачињено писмено прочитао, да је то његова последња воља, да се на истом својеручно потписао, те да су се истовремено и завештајни сведоци потписали на предметном завештању. Такође је утврђено да је у време сачињавања заветашања завешталац био способан да искаже своју слободну вољу у распоређивању своје заоставштине.

Код овако утврђених чињеница правилно су нижестепени судови одбили тужбени захтев тужиље како за утврђење ништавости, тако и за поништај завештања дајући при том разлоге које у свему прихвата и ревизијски суд.

Правно дејство може да производи само пуноважно завештање, значи такво завештање које је, слободно изражавајући своју вољу, сачинило завештајно способно лице у неком од облика који су прописани законом, чија је садржина сагласна принудним прописима, јавном поретку и добрим обичајима. Недостатак било којег од ових елемената чини завештање неважећим. У конкретном случају не постоји ни један од разлога предвиђених чланом 155. 156. и 157. Закона о наслеђивању за ништавост предметног завештања. Нису испуњени ни услови из члана 164, 166. и 168. истог закона за поништај спорног завештања како то правилно закључују нижестепени судови.

Неоснован је навод ревизије да предметно завештање по својој суштини то није, већ прикрива уговор о доживотном издржавању, будући да је клаузула "за узврат ББ и даље је дужан да се стара о мени, свом оцу, храни, облачи, у болести лечи и надгледа, а након моје смрти ми изда сва месна подушја и подигне надгробни споменик", представља класичну обавезу даваоца издржавања да се брине о примаоцу издржавања. Ово са разлога што завештање које је предмет спора по свом облику и суштини представља наредбу последње воље завештаоца, које је дата у законом прописаној форми, којом је завешталац распоредио своју покретну и непокретну имовину за случај смрти свом сину, законском наследнику, овде туженом. Одредбом завештања којом је тестаментални наследник обавезан да се стара о завештаоцу и да му након смрти изда подушја и подигне надгробни споменик није уговорена противу услуга за наслеђену имовину, већ имајући у виду одредбу члана 135. Закона о наслеђивању има карактер налога како то правилно закључује другостепени суд јер намера завештаоца није била да обезбеди себи доживотно издржавање, обзиром да је тужени у наведеном облику већ пружао издржавање оцу.

Неосновано је позивање ревидента на ништавост завештања из разлога фалсификата, дописивањем садржине. Према одредби члана 161. Закона о наслеђивању на ништавост суд пази по службеној дужности и на њу се може позвати свако заинтересовано лице. На фалсификат, дописивањем садржине тужиља је указала тек у жалбеном поступку, па је другостепени суд правилно исто ценио у смислу члана 359. ЗПП, јер је то нова чињеница која би се морала утврђавати током првостепеног поступка. Завешталац је сву своју покретну и непокретну имовину, а која се зна и не прецизира сва у тестаменту, завештао туженом. Накнадна конкретизација исте не значи да се ради о фалсификату који би предметно завештање чинило апсолутно ништавим, јер и без те конкретизације недвосмислена воља завештаоца је да сву своју, како покретну тако и непокретну имовину завешта туженом. Евентуална ништавост неке одредбе завештања у смислу члана 158. Закона о наслеђивању не повлачи ништавост самог завештања, ако оно може опстати без ништаве одредбе или ако та одредба није била одлучујућа побуда због које је завештање сачињено.

Са изложеног а на основу члана 405. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија,

Стојан Јокић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

дљ.